

EDUCAȚIE

STUDIUL DIDACTICOMETRIC PRIVIND OPȚIUNEA PENTRU
PROFESIE ȘI ALEGEREA FACULTĂȚII

Teodor PĂTRĂUȚĂ

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad

Resuméc

L'option pour la faculté est l'expression d'un complexe de facteurs et conditions subjectifs et objectifs du jeune. On peut discuter des stratégies éducationnelles et de socialisation à long terme, l'avenir professionnel et social des étudiants étant préparé avec beaucoup de minutie, et la réussite dans la carrière et dans l'évolution de leur personnalité est dépendante de la manière dont on a préparé le jeune de la perspective de l'avenir.

În general ocupația constituie calea de câștigare a celor trebuincioase vieții, dar și unul dintre factorii principali în afirmarea idealurilor, aspirațiilor și intereselor stimulative în atingerea unui statut social adecvat pe baza unei pregătiri școlare și universitare, culturale superioare.

Studiile didacticometrice întreprinse în rândul studenților în cadrul Universității de Vest „Vasile Goldiș” Arad au scos în evidență complexul de premise, alternative, dar și orientări valorice în opțiunea pentru facultate cu influență asupra comportamentului față de pregătirea universitară și profesională. Identificarea retrospectivei fazei anterioare universitare a fost o constantă a cercetării noastre cu privire la evoluția tinerilor.

Rezultatele și concluziile la care s-a ajuns se bazează pe datele investigate din anul 2003 până în prezent, completate prin interviuri, convorbiri cu studenți, părinți, cadre didactice universitare și preuniversitare.

1. Motivația alegerii facultății

Motivația se educă, școala alături de familie are un rol decisiv și prin urmare, alegerea facultății este rodul unei bune orientări școlare și vocaționale din învățământul preuniversitar. Lipsa motivației contribuie în mare măsură la anumite stări conflictuale care crează dificultăți în integrarea universitară, socială și profesională a studenților.

Analiza motivelor de alegere a facultății au pus în evidență o anumită structură a acestora, pe care o prezentăm în tabelul de mai jos

Prezentarea motivelor în alegerea facultății.(vezi tabelul 1)

Tabelul 1

Motivele alegerii	Anul		
	2003	2004	2005
Perspectivile profesiei	76	74	71
Locul de muncă după absolvire	70	72	73
Prestigiul profesiei	69	72	70
Înclinațiile	67	69	65
Familia	19	17	17
Prietenii	10	11	13
Remunerarea	10	9	12
Timpul liber	9	11	10
Ușurința muncii	21	22	10

Diferența până la 100 pentru fiecare din motive o reprezintă **itemul nu**.

Pentru lotul cercetat în anul 2005 două motive țin locul cel mai important: perspectivele profesiei și locul de muncă după absolvire. La distanță nu prea mare se situează prestigiul profesiei și înclinațiile. Se constată o oarecare contradicție între ponderea indicată a motivelor privind perspectivele profesiei și locul modest ocupat de „prestigiul profesiei”. Prestigiul profesiei a fost indicat de studenții de la medicină într-o proporție mai mare decât celelalte specializări din cadrul universității (59% l-au invocat față de 41% care l-au respins), „remunerarea” are o pondere mai mare la facultățile de drept și științe economice, „înclinațiile” au un rol însemnat chiar esențial în alegerea facultății în proporție mai mare la studenții de la Științe umanist creștine, științe politice, psihologie (91% la Științe umanist creștine, 87% la psihologie, 86% la medicină etc.). „Perspectivele profesiei” ocupă un loc mai mare decât media pe lot la studenții de la informatică (77%) și ponderea cea mai mică la facultatea de Educație fizică și sport, „ușurința muncii” ocupă un loc important la studenții de la facultatea de Științe economice. „Timpul liber” est menționat cel mai mult la studenții de la facultatea de Științe ale educației (73%), „prestigiul profesiei” este un motiv foarte important pentru studenții foarte buni. S-a constatat că ponderea subiecților care motivează alegerea facultății prin înclinații pentru un domeniu de activitate este mai mare la absolvenții de liceu cu medii de absolvire mari (84% la cei cu media 10) față de cei cu medii sub 7 de 57%).

Motivele legate de familie sunt indicate în mai mare măsură de fiii proveniți din familiile de intelectuali. Privind motivele alegerii facultății în raport de sexul subiecților se desprinde concluzia că fetele în mai mică măsură decât băieții invocă motivele: remunerarea, înclinațiile, locul de muncă după absolvire, prestigiul profesiei. Factorii psihosociali motivaționali care au influențat alegerea facultății scot în evidență dorința și hotărârea proprie -73%, interesele științifice 39%, prestigiul social al profesiunii - 40%, găsirea unui loc de muncă – 44%. În acest context se pune fireasca întrebare: opțiunea pentru facultate este consecința cunoașterii înclinațiilor reale sau studenții cred că au înclinații? A doua ipoteză este mai verosimilă. Anumite lipsuri în sistemul de realizare a orientării școlare și vocaționale îi determină pe tineri să-și testeze singuri aptitudinile pentru viitoarea profesie, deși în ultimii ani s-au făcut eforturi de a se realiza în licee cabinete de consiliere psihopedagogică și orientare școlară, în universitate centre speciale care vizează acest domeniu foarte important pentru tineri.

2. Factorii de alegere a facultății

Pentru a stabili mai bine modul cum văd studenții problema opțiunii profesionale s-au făcut numeroase investigații și factorii care au influențat alegerea facultății sunt următorii:

Structura acestor factori se prezintă în tabelul de mai jos.(vezi tabelul 2)

Tabelul 2

Factori	Anul		
	2003	2004	2005
Nu s-a influențat nimeni	45	42	40
Profesorul de specialitate din liceu	10	9	11
Dirigintele (consilierul)	11	12	10
Familia	5	4	9
Prietenii	2	2	6
Întâmplarea	1	3	2
Acțiunile din liceu	10	9	11
Presa	4	2	1
Alți factori	12	13	12

O analiză sumară a datelor, scoate în evidență faptul că o mare parte dintre subiecți nu au fost influențați de nici un factor în alegerea facultății, cu precizarea ca ponderea acestora scade de la un an la altul, cea mai mică fiind lotul din 2005.

Indicatorii psihosociali determină o serie de diferențieri. Fetele în proporție mai mare au fost influențate de profesorul de specialitate și consilier, dar există și opondere crescândă a fetelor care nu au fost influențate de nimeni.

Studentii cu medii peste 9 în proporție mai mare declară ca au ales singuri facultatea, iar cei cu medii sub 7 au ales-o la întâmplare sau alți factori. Familia a avut un rol important la studenții cu medii mari.

Structurarea factorilor care au contribuit la alegerea facultății de către studenții investigați aduce corelări între factorii și unele aspecte ale orientării școlare și vocaționale cum ar fi:

1. asocierea cu motivele alegerii facultății subliniază legătura dintre factori și motivație;
2. tinerii orientați către facultate de către familie, prieteni, presă au optat la întâmplare, înclinațiile au contribuit în mai mică măsură decât la ceilalți;
3. cunoașterea momentului când subiecții au decis să opteze pentru facultatea frecventată.

Un număr mare de subiecți au decis să urmeze facultatea în clasa a XI-a (27%) sau a XII-a (22%). Există o proporție de 35% dintre subiecți care au ales facultatea frecventată în prima treaptă de liceu, fapt care a condus la concentrarea eforturilor de pregătire pentru viitoarea carieră. La 17% din lot dorința de a urma facultatea a apărut după absolvirea liceului sau după ce nu au reușit la o altă facultate.

Studentii cu medii mari în proporția cea mai mare din lot s-au decis să urmeze facultatea în răstimpul primilor doi ani de liceu: 47% din cei cu media 10, 38% din cei cu media 9 și numai 21 din cei cu media sub 7. Concluzia este că performanțele școlare sunt dependente de modul cum s-a realizat orientarea către o facultate.

4. Gradul de informare în legătură cu facultatea

În mare măsură studenții investigați sunt informați cu privire la perspectivele profesiei, condițiile de la locul de muncă, posibilitatea de afirmare în profesie etc. foarte puțini erau informați de curricula universitară, modul de studiu în facultate. Mulți liceeni sunt mai degrabă preocupați de condițiile oferite de profesie decât de pregătirea în facultate. Cei mai bine informați cu privire la metodele și cerințele de studiu din facultate sunt studenții cu medii mari. Există o legătură dintre tipul de orientare școlară și vocațională și gradul de informare asupra facultății. Studenții orientați după bacalaureat către facultatea frecventată au cunoștință în mai mică măsură de metode, tehnici și conținutul activității din învățământul universitar, de posibilitățile oferite de profesia dobândită prin studii universitare.

5. Înscrierea și admiterea în facultate

Anumite elemente ale concursului de înscriere pot constitui repere ale profilului tineretului universitar cum ar fi:

1. un număr însemnat de studenți au optat pentru facultățile care la terminare le asigură un loc de muncă cât mai rapid și sigur;
2. unii studenți s-au înscris la mai multe facultăți din universități diferite, dar cu aceleași profil pentru a fi siguri de reușită;
3. considerăm oportun de-a evidenția faptul că unii studenți în perioada anteuniversitară au fost încadrați în muncă. Media profesională nu diferențiază studenții investigați în raport de statusul preuniversitar.

Opțiunea pentru facultate este expresia unui complex de factori și condiții subiective și obiectivele tânărului. Se poate discuta de strategii educaționale și de socializare pe termen lung, viitorul profesional și social al studenților fiind pregătit cu multă minuțiozitate, iar reușita în carieră și în evoluția personalității lor este dependentă de modul cum este pregătit tânărul din perspectiva viitorului.

Studiul didacticometric realizat constituie o sursă reală de documentare dar și de informare cu privire la opțiunile tinerilor din mediul preuniversitar privind viitoarea profesie.

Bibliografie

1. Albu, M. (2000) – **Metode și instrumente de evaluare în psihologie**, Ed. Argonant, Cluj-Napoca
2. Bokos, M. (2003) – **Teoria și practica cercetării pedagogice**, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj – Napoca
3. Dumitrescu, T. –(1969) – **Metode și tehnici matematice în pedagogie**, E.D.P, București,
4. Ionescu, M, Radu, I. (2002) – **Didactică modernă**, Ed. Dacia, Cluj – Napoca
5. Ionescu, M, Bokos, M. (2001) – **Cercetare pedagogică și inovația în învățământ, în Pedagogie, Suporturi pentru formarea profesorilor**, Ed. Presa Universitară clujeană, Cluj – Napoca
6. Itelson, I. B. (1967) – **Metode matematice și cibernetice în pedagogie**, E.D.P, București
7. Novak, A. (1977) – **Metode statistice în pedagogie și psihologie**, E.D.P, București
8. Planchard, E. (1972)- **Cercetarea în pedagogie**, E.D.P, București
9. Stoian, S. (1969) – **Cercetarea pedagogică**, Ed. Politică, București